

Den 3. Revle: Længst mulig i eget liv - at leve i den 3. og den 4. alder på den måde, man har levet livet

Foto: Ida Harsløf

Af Karen Henriksen

En ny generation banker på

For godt 4 år siden gik min gode nørrebrofælle, Lisbeth Simonsen, og jeg i gang med at diskutere at flytte i seniorbofællesskab.

Vi er en ny generation ældre med godt helbred, og vi er vant til at tage hånd om vores egen situation, og vi venter ikke med at handle, til situationen bliver uholdbar.

Nu var det ikke sådan, at boligselskaberne i København eller Københavns Kommune bare stod parat med pladser i et bofællesskab. Langt fra. Mens der i resten af landet er oprettet 2 – 300 senior-bofællesskaber siden midt i 90-erne, så er der kun et par enkelte vel-fungerende i København og et par stykker, der ligner. Kan man nu forstå det? Udvikling af en boligform, der giver tryghed og mulighed for fælles aktiviteter, hvor folk er så glade for at bo, så de fleste skal bæres ud, og hvor man holder sig ved godt helbred i længere tid, er gået uden om København.

Selv gjort er vel gjort – men hvor tog det tid

Vi gik derfor i gang med at definere nogle hovedprincipper for det seniorbofællesskab, vi gerne ville blive gamle i. Vi har i mange år været aktive på Nørrebro, og det vil vi gerne blive ved med at være. Her føler vi os godt tilpas, her har vi vores netværk. Vi ønsker ikke at være os selv nok, vi vil gerne bruge de ressourcer, vi har – ikke bare til glæde for os selv, men også for vore omgivelser. Vi ser os selv som en gave til København!

Men – Nørrebro er næste fuldt udbygget. Vi deltog i utallige møder med politikere, embedsmænd, boligselskaber m.fl., og forslag om, at vi havde større chance for at lykkes, hvis vi ville til Nordhavn eller Amager

Fælled, vandt ingen genklang hos os. Ældre skal have lov til at blive i det kendte miljø og ikke sendes til bydele, der først om 10 eller 20 år har fundet sin identitet.

For godt 3 år siden gjorde Nørrebro Lokaludvalg os opmærksomme på en egnet byggegrund, og vi fik os et boligselskab, Domea, med erfaring med seniorbofællesskaber, og vi fik en arkitekt, som tegnede et projekt, som ramte plet med vore intentioner.

Efter en lang proces er vi nu så vidt, at vi bare venter på den endelige beslutning i Københavns Borgerrepræsentation i februar 2015 om bevilling af ca. 6 mio. kr. i grundkapital. Derefter kan vi endelig købe vores grund, lave tegningerne helt færdige og komme i gang med byggeriet. Og om lidt over 2 år kan vi flytte ind i et helt nyt seniorbofællesskab på hjørnet af Tikøbgade og Lundtoftegade på Nørrebro. På det tidspunkt har det taget os godt 7 år, fra vi startede, og kors, hvor har det krævet mange, mange møder og mange, mange, mange op- og nedture.

Sikken en fest, det skal blive.

Den 3. Revle – vores bæredygtige seniorbofællesskab

Vi besluttede tidligt nogle hovedprincipper for vores bofællesskab:

1. Bæredygtige løsninger i byggeriet og i vores hverdag.
2. Fællesspisning alle hverdage – alle beboere bidrager i en fast madlavningsturnus. Sammen med huslejen betales for fællesspisningen.
3. Forpligtelse til at deltage i et fælles kursus i

konfliktforståelse. Beboerne er parat til at indgå i konfliktløsning, hvis man ikke kan løse problemer i mindelighed.

4. Fælleshuset bruges også i udadvendte aktiviteter med vore naboer.

Fællesspisningen er det bærende element i fællesskabet. Man kan følge med i hinandens liv, man kan få gode ideer til aktiviteter, og man kan hygge sig med hinanden. Mange enlige har ikke lyst til at lave mad og spise alene. Nu sikrer vi os et sundt måltid mad, og

vi skal kun bidrage til madlavning f.eks. hver 5. uge. Mange har ment, at niveauet for spisninger lå for højt, men dér har vi været faste i kødet. Vi var overbeviste om, at vi kunne finde nok mennesker, der var interesserede i vores måde at gøre tingene på. Og vi fik ret.

Fællesskab betyder en vis afgivelse af frihed, individualitet og suverænitet. Vi skal finde en god balance imellem privathed og fællesskab, for de er hinandens forudsætninger for et godt liv, men ved at udstikke nogle hovedprincipper på forhånd, tror vi, at vi vil tiltrække mennesker, som er parat til at vægte balancen på nogenlunde samme måde.

Fra 2 til 8 til 45

Undervejs har der været mange, der var meget interesserede i at komme med. Vi har et meget attraktivt tilbud: Der er lange ventelister til det almene byggeri. Vi har ældreregnede boliger med elevator. Bor man i provinsen og gerne vil til København pga. børn eller de kulturelle tilbud, så kan vi være en genvej. I bofællesskaber viser erfaringen, at det er ret nedbrydende, hvis der er mennesker, der flytter ind for lejlighedens skyld, for derefter at vende fællesskabet ryggen. Kunsten for os var finde mennesker, der ville forpligte sig over for fællesskabet.

I november 2012 oprettede vi vores forening med vedtægter og et årligt kontingent på 1.000 kr., en størrelse som kunne sikre en vis seriøsitet hos deltagerne. 6 medlemmer sluttede sig til os i det næste halve år, og vi besluttede at holde gruppen så lille, at vi var arbejds- og beslutningsdygtige. Da vores interesseliste voksede op over de 50, inviterede vi til et orienterende møde i januar 14, og her besluttede vi uforpligtende at lave en spisegruppe. 15 mennesker + vores gruppe mødtes 4 gange i løbet af foråret til spisning, og Sankt Josefs aktivitetscenter åbnede gæstfrit sine døre.

I foreningen havde vi mange diskussioner om, hvordan vi skulle udvide gruppen: Skulle det ske lidt efter lidt f.eks. ved optagelse af nogle fra spisegruppen, eller skulle det ske i ét hug. Vi valgte det sidste, fordi det gav de bedste muligheder for at sammensætte en

alsidig gruppe, og fordi vi så kunne lave en samlet introduktion igennem en forberedende studiekreds. Målsætningen var at være klar med en samlet gruppe efter jul, fordi det blev den sidste mulighed for at få indflydelse på den endelige udformning af lejligheder, fælleshus og udeareal.

Vi fik et hårdt og tidskrævende arbejde i august – oktober i år. Nørrebro Lokaludvalg bevilgede 6.000 kr. til opreklamering af et offentligt møde i begyndelsen af september. Vi annoncerede i flere blade, på hjemmesider, satte løbesedler op relevante steder osv. Der tilmeldte sig mere end 100 til mødet. EL-Forbundet, vores kommende naboer, stillede gratis deres lokaler til rådighed. Det var dejligt at møde så mange interesserede mennesker, men også nedslående både for os og for deltagerne, at vi kun havde 26 lejligheder at tilbyde. Derfor lovede vi at afholde endnu et møde senere for folk, der selv ville gå i gang med nye projekter.

72 enlige/par søgte optagelse, og det var meget, meget svært at vælge. Efter grundig personlig forberedelse brugte vi en aften og den følgende dag til at gennemgå, diskutere og beslutte, og vi kunne godt have brugt en dag mere. Nogle kriterier:

- Aldersspredning. Over halvdelen af ansøgerne var under 65 år. Vi endte med et aldersgennemsnit på lidt over 65 år, men højeste alder er desværre kun 75 år.
- Kun 16 % af ansøgerne var mænd, så for at skabe en rimelig mandegruppe, blev mændene i nogen grad favoriserede. Lidt under 1/3 af de optagne er mænd.
- Ansøgenes ønsker til størrelse af lejlighed skulle der også tages stilling til.

Til det rent faktuelle kom så selvfølgelig – og meget væsentligt – de enkelte ansøgers begrundelser for at ville bo i Den 3. Revle. Fordi det var så svært, endte vi derfor med at optage nogle suppleanter, idet der må forventes et vist frafald hen ad vejen.

Forberedende studiekreds

De optagne har alle forpligtet sig i forhold til de 4 hovedprincipper samt at ville deltage i en forberedende studiekreds over 6 gange + et besøg i et bofællesskab. Vi har netop afsluttet studiekredsen, og det var en utrolig positiv og opløftende oplevelse at møde vore nye fæller. Det er mange at lære at kende, og derfor har alle bidraget med ½ side om sig selv til Den 3. Revles Blå Bog, og den bliver flittigt brugt.

Else Hammerich, Center for Konfliktløsning, har fungeret som studiekredsleder. Hun har ført os igennem

Hjørnet af Lundtoftegade og Tikøbgade, hvor seniorbofællesskabet Den 3. Revle om ca. 2 år vil kunne slå fælleshusets døre op for aktiviteter i lokalmiljøet

Foto: Gerd Gottlieb

mange øvelser for at lære hinanden at kende, og vi har stiftet bekendtskab med forskellige måder at samarbejde på og beslutte. For deltagerne har det også været en proces, hvor de har prøvet efter hos sig selv, om dette projekt er noget, de vil være en del af. Der har ikke skullet tages beslutninger, men initiativgruppen har selvfølgelig også redegjort for de beslutninger, der allerede er taget, og hvilke der endnu står åbne for diskussion og beslutning. Efter endt studiekreds har man nu mulighed for at melde sig ind i foreningen med ret til en bolig, og vi regner med, at der også efterhånden vil blive plads til de 6 suppleanter, for der kan ske meget i folks liv i de kommende 2½ år.

Ingen dans på roser

For initiativgruppen har det været en udfordrende proces. Vi har startet noget, som ingen af os har prøvet før, og der er mange meninger og holdninger, der skal bøje sig mod hinanden. Vi har haft både skuffelser og glæder, og heldigvis for processen kan vi godt lide hinanden. Alligevel har der været perioder, hvor vi har været under et stort tidspres, som vi ikke selv har væ-

ret herre over, og det er bestemt ikke godt for en beslutningsproces. Derfor har vi også haft brug for hjælp udefra, når det var svært for os at komme videre. Men det er også helt i pagt med vore målsætninger. Konflikter er en naturlig del af livet, vi skal finde gode veje til at håndtere konflikterne, så vi ikke svækkes, men bliver stærkere af det. Vi er stor tak skyldig til Center for Konfliktløsning og dets medarbejdere for hjælp til studiekredsen, det kommende kursus i konfliktforståelse og for hjælp til gruppen.

Udadvendte aktiviteter

Der er så mange ting, vi glæder os til. En af tingene er de udadvendte aktiviteter. Kvarteret har allerede budt os velkomne. På baggrund af en artikel i lokalavisen skrev "vores" vejlaug uopfordret til Lokaludvalget og til Borgerrepræsentationen og anbefalede projektet. De så store muligheder i vores tanker om at bruge vores fælleshus som en slags forsamlingshus for kvarteret, hvor vi kan lave søndagscafé, sproggrupper, huse mødregrupper, lave gymnastik, debattmøder m.m.m.

Flere buffere i København

Det er en stor glæde for os, at vi tilsyneladende har været murbrækkere for en ny udvikling i Københavns Kommune. Kommende bogrupper får nu en meget lettere gang igennem bureaukratiet. En proces fra foreløbig godkendelse til prækvalifikation til endelig beslutning, som for os har taget 16 måneder i alt, ser ud til fremover at kunne klares på ½ år. Vi har været med til at sætte fokus på det store behov for mere fællesskab i nybyggeriet og for oprettelse af bofællesskaber. Nu er der tænkt nye boligformer ind i kommunens udbud af almene boliger samt mulighed for at oprette seniorbofællesskaber i både eksisterende og kommende byggeri. Og kommunen har arbejdet seriøst med spørgsmålet om anvisningsretten, som viser, at det nu er forstået også i København, hvad der er det bærende i et bofællesskab.

Vi var aldrig kommet så vidt, hvis vi ikke havde taget skeen i egen hånd. Kun ved ihærdigt samarbejde med politikere i Borgerrepræsentatio-

nen er det lykkedes os at bane vejen for, at der kunne bygges seniorbofællesskaber, og så vi selv kunne få opfyldt drømmen om at flytte sammen i vores 3. alder og blive boende i den 4. alder.

Nyt netværk

Der er lange ventelister til de mange bofællesskaber – især de bynære. Skulle du, kære læser, være interesseret i denne boform, og du er over de 65 år, så har du ikke mange chancer. Fællesskaber sander til, hvis alle bliver rigtig gamle samtidig, derfor ønsker alle en stor aldersspredning. Så du må tage skeen i egen hånd. Det er også derfor, vi har givet en hjælpende hånd til bl.a. de mange, vi var nødt til at give afslag til. Ved et møde i november med godt 80 deltagere blev der taget initiativ til et netværk og til nye projekter. Så bare på med vanten!

Karen Henriksen er pensioneret lærer og aktiv i Human Rights March. Som medinitiativtager til Den 3. Revle er hun parat til at besvare yderligere spørgsmål om projektet på: den3.revle@gmail.com

Foto: Gerd Gottlieb

Karen Henriksen (i den lyserøde trøje) sammen med andre af de kommende beboere i Den 3. Revle ved møde 21.11.14 i den forberedende studiekreds